

І. М. Коваль-Фучило

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ РОБОЧОЇ ГРУПИ «РИТУАЛЬНИЙ РІК»

25–27 вересня 2014 року в м. Інсбруку (Австрія) відбулася міжнародна наукова конференція «Магія в ритуалі і ритуал у магії». Це була ювілейна (десята) зустріч робочої групи «Ритуальний рік», яка є структурною частиною Міжнародної організації етнологів і фольклористів SIEF (*фр.* Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore). SIEF – міждисциплінарне наукове об'єднання в галузі етнології, фольклору, культурної антропології. Організацію було створено в 1964 році на базі Комісії з мистецтва і традицій, заснованої 1928 року при Лізі Націй¹.

Організаторами конференції були співробітники Інституту історії та європейської етнології Інсбруцького університету професор Леандер Петцольд та доктори Тетяна Мінніахметова і Каміла Велкоборська. У роботі зібрання взяло участь 86 дослідників із тридцяти країн світу.

Доповіді учасників були зосереджені на проблемах, пов'язаних із кореляцією між магічними обрядами й релігійними церемоніями, аналізом різних типів і видів сучасних магічних практик, дослідженнями магії в щоденному побуті. Учені обговорили такі питання: магія в практиці сучасних цілителів, чародіїв, ворожок; особливості вірувань і функціонування неоязичницьких рухів; почуття і розум у сучасній магії та релігії, вегетативна магія і поділ ритуального року. Дослідники намагалися збагнути й проаналізувати вияви магічних дій, уявлень, вірувань у календарних та родинних обрядах, іграх, новітніх і традиційних соціальних практиках, зокрема у вуличній ході, фестивалях і карнавалах, традиційних і су-

часних формах фольклору, способах організації туристичних карт різних європейських міст. Предметом аналізу учасників зібрання стали архаїчна й сучасна обрядовість, фольклорні та художні тексти, твори мистецтва.

Україну представляли два учасники: доктор філологічних наук, провідний науковий співробітник відділу мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України Оксана Микитенко та кандидат філологічних наук, науковий співробітник відділу фольклористики цього ж Інституту Ірина Коваль-Фучило. Доповідь О. Микитенко була присвячена популярному міжнародному весільному звичаю чіпляти замок на мосту й кидати ключ від нього у воду. Дослідниця описала особливості функціонування цього звичаю в різних європейських країнах, проаналізувала його прагматику, предметну, акціональну та вербальну складові частини. І. Коваль-Фучило у своїй доповіді розповіла про сучасний стан побутування календарного оплакування в Україні, а саме на Поліссі – у с. Сварицевичі Дубровицького району Рівненської області. Доповідь базувалася на матеріалі, зібраному безпосередньо під час поминального оплакування. Фольклористка простудіювала поетику й функціональні особливості звичаю, продемонструвала слухачам фото- та відеоматеріал.

Наприкінці зустрічі відбулися загальні збори робочої групи «Ритуальний рік», на яких обрали нове керівництво. Президентами стали Террі Ганнелл (Рейк'явік, Ісландія) і Ірина Седакова (Москва, РФ), секретарем – Ірина Стахл (Бухарест, Румунія), координатором залишився Лоран Себастієн Фернье (Нант, Франція). Наступна зустріч учасників «Ритуального року» – конференція «Традиції і трансформації» – запланована на 4–7 червня 2015 року в Казані.

Учасники конференції в Інсбруку мали нагоду ознайомитися з експозицією етнографічного музею, оглянути виставку

творів мистецтва в картинній галереї, відвідати храми головного міста провінції Тіроль, помилуватися чудовими альпійськими краєвидами.

ПРИМІТКА

¹ Детальніше див.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.siefhome.org/about.shtml>.